Határtalanul! program 2025

Szakmai beszámoló

Pályázat kódja: HAT-KP-1-2024/1-000161

Tanulmányi kirándulás hetedikeseknek

A Miniszterelnökség Nemzetpolitikáért Felelős Államtitkársága megbízásából a **Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt**, mint támogató pályázatot hirdetett a Határtalanul! program keretében a külhoni magyarsággal kapcsolatos ismeretek bővülésének elősegítésére. A program keretében magyarországi iskolák tanulói az állam támogatásával osztálykiránduláson vesznek részt a szomszédos országok magyarlakta területein, így személyes tapasztalásokat szereznek a külhoni magyarságról. Intézményünk, a Királyegyházai Általános Iskola szerbiai és horvátországi kirándulásra pályázott, mely pályázatot sikeresen meg is nyerte, a HAT-KP-1-2024/1-000161azonosítószámú, Határtalanul a magyar örökségek nyomában c. pályázata **3.980.100 Ft** támogatásban részesült. Hetedik évfolyamon iskolánkban egy osztály van, aki pályázatot nyújtott be. Iskolánkban különösen kiemelt szerepet kap a magyarságtudat fejlesztése történelem, magyar, bejárható Magyarország, és ének órákon is, minden évben ünnepi műsorral készülünk a Nemzeti Összetartozás napjára, ezért is volt nagy öröm a pályázat elnyerése. Így saját szemükkel ismerhették meg a határainkon túl elterülő, magyarok lakta vidékeket, építészeti, kulturális emlékeket. A tanulmányi kirándulásra már hónapokkal előbb elkezdtünk készülni. Történelem órákon kooperatív technikákkal elevenítették fel a Nagy Magyarországról tanultakat, nyelvtan órán a horvát szókincs és beszédmód különlegességeivel ismerkedtünk meg, míg irodalom órán híres Horvátországban élő magyar szerzők egy-egy alkotása került elő. Közösségi nevelés, földrajz és bejárható Magyarország tanórákon a gyerekek kutatómunkájuk eredményét mutatták be, melyből prezentációt készítettek. A szülőknek szülői értekezletet tartottunk, ahol minden kérdésükre igyekeztünk válaszolni. Így alaposan felkészülve indultunk útra.

1. nap:

Az indulást követően első megállónk Szabadkán volt, mely élményt előkészítettük a Barangoló digitális tartalomtárban szereplő "A legidősebb vajdasági" című programmal. A szabadkai városháza a város egyik legszebb és legismertebb szecessziós épülete, melyet Komor Marcell és Jakab Dezső magyar építészek terveztek. 1908 és 1912 között épült, kívül-belül gazdagon díszített, színes majolika díszítése és kovácsoltvas részletei lenyűgözőek. A városháza tornya kilátóként is működik, ahonnan páratlan panoráma nyílik Szabadka belvárosára. Vezetett túra keretében jutottunk fel a toronyba, ahol egyedülálló élményben volt részünk. Szabadkai látogatásunk során felkerestük Kosztolányi Dezső szobrát, amely a város híres szülöttének állít emléket. A szobor megtekintése különleges élményt nyújtott, hiszen a költő alakja szorosan összefonódik Szabadka kulturális örökségével. A helyszínen röviden megemlékeztünk munkásságáról és irodalmi jelentőségéről is. Belgrádi kirándulásunk során megcsodáltuk a Duna és a Száva folyók lenyűgöző találkozását. A városban zajló tüntetés miatt sajnos a várat nem tudtuk bejárni, így programunk módosult: buszos városnézés keretében ismerkedtünk meg Belgrád nevezetességeivel. A változások ellenére élményekben gazdag napot töltöttünk el a szerb fővárosban. Zimonyban tisztelettel adóztunk a Hunyadiak emléke előtt, és koszorút helyeztünk el az emlékhelyen. A megemlékezés során felidéztük Hunyadi János történelmi jelentőségét és szerepét a magyar történelemben. Zalánkeménben különleges természeti jelenségnek lehettünk tanúi: megtekintettük a Duna és a Tisza egyesülésének látványát. A két nagy folyó találkozása lenyűgöző és emlékezetes élményt nyújtott. A helyszín különleges hangulata méltó zárása volt a napi programunknak. Innét szálláshelyünkre utaztunk, ahol meleg szívvel fogadtak bennünket. Szálláshelyünk egy többfunkciós épületben kapott helyet, amely óvodaként is működik, és a magyar állam támogatásával épült. A korszerű és barátságos környezet kényelmes elhelyezést biztosított a csoport számára. Külön öröm volt, hogy olyan intézményben szállhattunk meg, amely a magyar közösség megmaradását is szolgálja a térségben. Vacsorára nagyon finom ételeket szolgáltak fel.

2. nap:

Maradékon szállásadónk, a helyi lelkipásztor a templomban tartott előadást számunkra. Megismertetett bennünket Maradék történetével, valamint a délvidéki magyarság mindennapi életével és helyzetével Szerbiában. Az előadás tartalmas és elgondolkodtató bepillantást nyújtott a határon túli magyar közösségek életébe. Pétervárадon tartalmas programon vettünk részt: ellátogattunk a várban található múzeumba, majd megtekintettük a híres fordított óralapot, amelynek nagymutatója az órát jelzi a kismutató pedig a percet. Ezt követően

felfedeztük a földalatti katonai alagútrendszert, amely izgalmas bepillantást nyújtott a történelem rejtett rétegeibe. Ebédünket a festői Duna-parton fogyasztottuk el. Vukováron meghatározó élményt nyújtott a híres víztorony megtekintése, amely ma is a szerb–horvát háború súlyos nyomait viseli magán, és a város hősiességének szimbóluma. A látogatás során felkerestük az emlékházat is, ahol megrázó kiállítás mutatta be a háború eseményeit és következményeit. A helyszínek mély benyomást tettek ránk, és emlékeztettek a béke és az emlékezés fontosságára. Kórógyon egy helyi mezőgazdasági vállalkozás mindennapjaiba nyerhettünk betekintést, ahol a gazda érdekes előadás keretében mesélt a térség mezőgazdasági sajátosságairól és kihívásairól. Mindenhol magyarok fogadtak bennünket, rendkívül kedvesen és nyitottan. A helyi templomban előadást hallgathattunk a kórógyi magyarság sorsáról, történelméről és megmaradásáért folytatott küzdelméről. A templomot, amely ma is a közösség fontos lelki és kulturális központja, a magyar kormány támogatásával újították fel. Ezt követően az iskolát is meglátogattuk, ahol éppen a ballagó diákokat köszöntötték, végül pedig a faluházban népi régiségeket csodálhattunk meg, az udvaron pedig háziállatok tették teljessé a barátságos, falusi hangulatot. Tordincon foglaltuk el a szállásunkat, ahol egy tágas szabadidős terület állt rendelkezésünkre. A vacsorát követően a gyerekek örömmel vették birtokba a teret, és még egy jót játszottak, levezetve az utazás fáradalmait. A barátságos környezet ideális kezdete volt a következő napok programjainak.

3. nap:

Tordincin egy kiadós reggelivel indítottuk a napot, majd útnak indultunk Kastav felé, ahol aznapi szállásunk várt bennünket. A megérkezést követően elfoglaltuk a gyönyörű fekvésű szálláshelyet, amelynek teraszáról lenyűgöző kilátás nyílt az Adriai-tengerre. Délután egy hangulatos sétát tettünk Kastavban, felfedezve a város szűk utcácskáit és történelmi hangulatát.

4. nap:

A szálláshelyen elfogyasztott reggeli után utunk első állomása a tersattói Mária-búcsújáró templom volt, amely Horvátország egyik legfontosabb zarándokhelye. A szakrális hangulatú látogatást követően megtekintettük a közeli Tersatt várát, amely a 13. századból származik, és évszázadokon át stratégiai jelentőséggel bírt a térségben. Ezután Rijeka történelmi belvárosában tettünk sétát, ahol megcsodáltuk az élénk hangulatú Halpiacot. A gyerekeket lenyűgözték a különféle tengeri élőlények – még ha többségük nem is szívesen kóstolta volna

meg őket. Innen a hullámtörő gáthoz vezetett utunk, melyet Mária Terézia rendeletére Hajnal Antal, a Magyar Királyi Hivatal főmérnöke tervezett, így nemcsak mérnöki, hanem történelmi jelentőséggel is bír. A délutánt a tengerparton töltöttük, ahol a gyerekek megmártózhattak az Adria hűsítő hullámaiban, és egy közös ebéd során pihenhettük ki a nap élményeit. Hazafelé rövid kitérőt tettünk a Krk-szigetre, amely festői tájaival és történelmi jelentőségével méltó lezárása volt a programban gazdag napnak. Kastav szállásunkon ismét finom vacsorát fogyasztottunk el.

5. nap:

Utolsó napunkon Zágráb felé vettük az irányt, ahol tartalmas történelmi sétával zártuk utazásunkat. Elsőként a város legrégebbi részét, a Káptalandombot jártuk be, amely Zágráb vallási és kulturális központja évszázadok óta. Megtekintettük a monumentális Mária Mennybemenetele Székesegyházat, amely a horvát főváros legismertebb nevezetessége, és a horvát katolicizmus jelképe. Ezután a város szívében, a Jellasics téren tettünk sétát, ahol megcsodáltuk Jellasics bán lovas szobrát, aki a 19. századi horvát történelem egyik kulcsfigurája volt, és jelentős szerepet játszott a nemzeti ébredésben. A nap során számos történelmi réteget fedeztünk fel, gazdagítva ismereteinket Horvátország múltjáról és kulturális örökségéről. Csáktornyán történelmi jelentőségű látogatást tettünk a Zrínyi-várban, amely egykor a híres Zrínyi család rezidenciájaként szolgált. A reneszánsz várkastély falai között megelevenedett a magyar és horvát történelem közös öröksége, különösen Zrínyi Miklós alakján keresztül, aki hadvezérként és költőként is maradandót alkotott. A program kiemelkedő része volt a Zrínyi-fa megkoszorúzása, amely a család hősiességének és áldozatvállalásának élő emléke. A megemlékezés méltó tisztelgés volt nemzeti múltunk nagyjai előtt. A várkastély falai belül egy művészeti kiállítást is megcsodálhattunk.

Hazatérve montázs formájában mutathatták meg a gyerekek mindazt, amire a kirándulásból emlékeztek. Hatalmas élményben volt részük a gyerekeknek és pedagógusoknak egyaránt.

Tanulóink közül sokaknak talán életük egyetlen esélye volt arra, hogy a tengert is láthatták. Köszönet ezért a lehetőségért.